

Briselē, 2018. gada 20. februārī
(OR. en, hr)

Starpiestāžu lieta:
2015/0148 (COD)

6053/1/18
REV 1 ADD 1

CODEC 178
CLIMA 23
ENV 71
ENER 45
TRANS 65
IND 44
COMPET 64
MI 75
ECOFIN 96

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Projekts – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos, un Lēmumu (ES) 2015/1814 (pirmais lasījums) – leģislatīvā akta pieņemšana = paziņojumi

Slovēnijas un Portugāles paziņojums

Slovēnija un Portugāle atbalsta ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) reformu un atzīst, ka vienošanās par 4. posma (2021–2030) tiesību aktiem būtiski stiprina ES ETS darbību.

Vissvarīgākās korekcijas attiecībā uz ES ETS, kas ir nepieciešamas, lai sasniegtu ES mērķi, proti, līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 40 %, par ko tika panākta vienošanās saistībā ar klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam, ir palielināt lineāro samazinājuma koeficientu, kā arī korekcijas attiecībā uz tirgus stabilitātes rezervi un bezmaksas kvotu sadali. Slovēnija un Portugāle arī atzinīgi vērtē vienošanos, ka jaunās ETS direktīvas noteikumi tiks regulāri pārskatīti, tostarp noteikumi par oglekļa emisiju pārvirzi un lineārais samazinājuma koeficients, un ka Komisija izvērtēs vajadzību pēc papildu politikas vai pasākumiem saistībā ar katru izsvēršanu, ko veic saskaņā ar Parīzes nolīgumu.

Neraugoties uz minētajiem pozitīvajiem ES ETS reformas elementiem, dialogā panāktā vienošanās pārsniedz vienošanos par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam attiecībā uz tiem elementiem, kas saistīti ar Modernizācijas fondu (MF). Slovēnija un Portugāle uzskata, ka MF iespējamais palielinājums, kas pārsniedz 2 % no kopējā maksimālā apjoma, par ko Eiropadome vienojās 2014. gada oktobrī, nav pamatots kā solidaritātes elements, jo no MF gūst labumu tikai tās dalībvalstis, kuru IKP ir mazāks nekā 60 % no ES vidējā rādītāja. Tā kā arī no citiem ES ETS elementiem labumu gūst vienīgi šīs pašas dalībvalstis, iespējamais palielinājums, par ko panākta vienošanās, izjauc Eiropadomes vienošanās līdzsvaru.

Ņemot vērā to, ka minētā robežvērtība ir pieņemts lielums un izslēdz citas mazāk attīstītas dalībvalstis, piemēram, Slovēniju un Portugāli, kurās IKP uz vienu iedzīvotāju ir ievērojami mazāks nekā ES vidējais rādītājs un kurās arī ir problēmas enerģētikas sektora pārveidošanā, mēs ceram, ka šis palielinājums netiks īstenots un ka turklāt jebkura turpmāka ES ETS reforma atjaunos sākotnēji saskaņoto līdzsvaru attiecībā uz solidaritātes mehānismiem, kas iekļauti ES ETS.

Turklāt galīgajā kompromisā MF iespējamais palielinājums bija arī paredzēts, lai pievērstos Eiropas Parlamenta paustajām bažām attiecībā uz taisnīgu pāreju uz mazoglekļa sabiedrību. Mēs vēlētos uzsvērt, ka šāda pāreja būs problemātiska visai ES. Tādēļ, turpmāk pārskatot tiesību aktus, būtu jāpievēršas taisnīgai pārejai plašākā tvērumā un ne tikai saistībā ar vismazāk attīstītajām ES dalībvalstīm.

Komisijas paziņojumi

Lineārais samazinājuma koeficients (LRT)

ES ETS ir ES galvenais instruments ar mērķi sasniegt ES klimata mērķi ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C, salīdzinot ar pirmsrūpniecības laikmeta līmeni, par ko panākta vienošanās arī saistībā ar Parīzes nolīgumu. Saskaņā ar šo mērķi un klimata un enerģētikas politikas satvaru 2030. gadam, ES ETS pārskatīšana un lineārā samazinājuma koeficienta palielināšana no 1,74 % līdz 2,2 % ir pirmie soļi, kas palīdzēs sasniegt ES mērķi līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas savā teritorijā vismaz par 40 %. Komisija atzīst, ka ir vajadzīgi turpmāki centieni un vērienīgāki mērķi, lai sasniegtu ES 2050. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju mērķi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas saskaņā ar Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķiem, un tās ietekmes novērtējumā, kas pievienots 2030. gada klimata un enerģētikas satvaram, ir noteikts, ka šāda maksimālā ierobežojuma līmeņa panākšanai būs nepieciešams palielināt lineāro samazinājuma koeficientu līdz 2050. gadam. Turpmāk pārskatot šo direktīvu, Komisija apņemas apsvērt iespēju palielināt lineāro samazinājuma koeficientu, ņemot vērā jaunākās starptautiskās norises, kas prasa palielināt Savienības rīcībpolitiku un pasākumu stingrību.

Jūras transporta radītās emisijas

Komisija pieņem zināšanai Eiropas Parlamenta priekšlikumu. 2018. gada aprīlī SJO ir paredzējusi pieņemt lēmumu par sākotnējo SEG emisiju samazināšanas stratēģiju attiecībā uz kuģiem. Komisija ātri izvērtēs un pienācīgi paziņos tās rezultātus, jo īpaši emisiju samazināšanas mērķus, un izveidos iespējamo pasākumu sarakstu, tostarp grafiku šādu pasākumu pieņemšanai. To darot, tā apsvērs turpmākos pasākumus, kas ir piemēroti, lai nodrošinātu taisnīgu ieguldījumu nozarē, tostarp turpmāko rīcību, ko ierosinājis Parlaments. Saistībā ar jauniem tiesību aktiem par jūras transporta siltumnīcefekta gāzu emisijām, Komisija pienācīgi ņems vērā grozījumus, ko šajā nolūkā pieņēmis Eiropas Parlaments.

Taisnīga pāreja ogļrūpniecības un oglekļietilpīgos reģionos

Komisija atkārtoti norāda uz apņemšanos izstrādāt īpašu iniciatīvu, kas ļaus sniegt īpaši pielāgotu atbalstu taisnīgai pārejai ogļrūpniecības un oglekļietilpīgos reģionos attiecīgajās dalībvalstīs.

Šajā nolūkā Komisija veidos partnerības ar minēto reģionu ieinteresētajām personām, lai sniegtu norādījumus, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi attiecīgajiem fondiem un programmām un to izmantošanu, un veicinātu paraugprakses apmaiņu, tostarp diskusijas par rūpniecības ceļvežiem un pārkvalificēšanās vajadzībām.

CCU

Komisija pieņem zināšanai Eiropas Parlamenta priekšlikumu attiecināt atbrīvojumu uz pārbaudītām emisijām, kuras ir uztvertas un tiek uzmantotas, lai nodrošinātu saikni starp emisiju uztveršanu un izmantošanu, tā pildot pienākumus saskaņā ar ES ETS. Šādas tehnoloģijas šobrīd nav pietiekami izstrādātas, lai pieņemtu lēmumu par to turpmāko regulatīvo režīmu. Ņemot vērā CO₂ oglekļa dioksīda uztveršanas un izmantošanas (CCU) tehnoloģiju tehnoloģisko potenciālu, Komisija apņemas apsvērt to regulējuma izstrādi nākamajā tirdzniecības periodā, lai konstatētu, vai jebkādas izmaiņas regulatīvajā režīmā būs piemērotas brīdī, kad šī direktīva nākotnē tiks pārskatīta. Šajā ziņā Komisija pienācīgi ņems vērā šādu tehnoloģiju piedāvātās iespējas veicināt būtisku emisiju samazinājumu, vienlaikus neapdraudot ES ETS vides integritāti.

Horvātijas Republikas paziņojums

Horvātijas Republika atbalsta mērķus un uzdevumus, kas noteikti priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos, jo mēs uzskatām, ka šis priekšlikums ir izšķiroši svarīgs ES klimata politikai un sekmīgai Parīzes nolīguma īstenošanai.

Tomēr Horvātijas Republika uzskata, ka pašreizējais Direktīvas 2003/87/EK teksts un pašreizējais Direktīvas 2003/87/EK grozījumu priekšlikums Horvātiju nostāda nevienlīdzīgā situācijā attiecībā uz kopējo kvotu daudzumu, ko izsola dalībvalstis, un tāpēc sarunās tika lūgts veikt atbilstīgas izmaiņas.

Horvātijas Republika joprojām uzskata, ka ir jāgroza Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 2. punkta otrā daļa, jo esošajā noteikumā nav ietverta Horvātijas izsoles tiesību daļas aprēķināšana. Minētajā noteikumā attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas 2005. gadā nepiedalījās Kopienas sistēmā, ir noteikts, kura gada pārbaudītās emisijas būtu jāizmanto. Šajā sakarā Horvātijas Republika Vides padomē 2017. gada 28. februārī iesniedza priekšlikumu Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 2. punkta otrajā daļā svītrot vārdus "*Kopienas sistēmā*".

Atgādinām, ka 2013. gadā Eiropas Komisija aprēķināja Horvātijas Republikas izsoles tiesības, neņemot vērā visus parametrus, par kuriem bija panākta vienošanās sarunās par Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai. Aprēķinot Horvātijas Republikas izsoles tiesības, Eiropas Komisija ir izmantojusi tirdzniecības sistēmā paredzētās Horvātijas Republikas kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas noteiktas, lai iekļautu kopējā ES emisiju daudzumā, nevis 2007. gada pārbaudītās emisijas, kā bija paredzēts sarunās. Būtu jāuzsver, ka Horvātijas Republikas kopējais apjoms ir zemāks, un tādējādi Horvātijai ir mazāk izsoles tiesību. Turklāt, lai gan kopējais apjoms ir zemāks visām pārējām dalībvalstīm, visu pārējo dalībvalstu izsoles tiesības ir aprēķinātas, balstoties uz pārbaudītiem datiem par emisijām 2005. vai 2007. gadā, vai par 2005.–2007. gada vidējo apjomu, atkarībā no tā, kas tām bija labvēlīgāks.

Tāpēc mēs ierosinājam minēto grozījumu, lai nepieļautu varbūtējas atšķirīgas interpretācijas jautājumā par to, kā Direktīvas 2003/87/EK noteikumus piemēro Horvātijas Republikai un lai attiecīgi nodrošinātu minētās direktīvas 10. panta 2. punkta a) apakšpunkta vienādu piemērošanu visās dalībvalstīs, tostarp Horvātijas Republikā. Tā kā minētais grozījums nebija iekļauts galīgajā kompromisa tekstā, Horvātijas Republika atturēsies saistībā ar šā tiesību akta priekšlikuma pieņemšanu.